

Міністерство освіти і науки України
Північно-Східний науковий центр НАН України та МОН України
Національний університет
«Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка»

Тези

**72-ої наукової конференції професорів,
викладачів, наукових працівників,
аспірантів та студентів університету,
присвяченої 90-річчю
Національного університету
«Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка»**

Том 1

21 квітня – 15 травня 2020 р.

Полтава 2020

УНІВЕРСАЛЬНИЙ ДИЗАЙН В ОРГАНІЗАЦІЇ ВНУТРІШНЬОГО ПРОСТОРУ ДЛЯ ДІТЕЙ З ОБМЕЖЕНИМИ МОЖЛИВОСТЯМИ

Універсальний дизайн вже давно є навід'ємною частиною архітектурної практики західних шкіл. В нашій країні цей рух набирає обертів та стає підкріплений нормативними документами з боку держави.

Універсальний дизайн виступає як стратегічне планування з метою забезпечення повноцінної рівності у використанні різними категоріями населення. Тобто це таке проектування, котре покращує пересування та соціальне життя маломобільних груп населення (далі — МНГ).

На жаль, різного виду обмеження мобільності та функціональності проявляються не тільки у дорослих, але і у дітей. Велика кількість закладів, в яких діти перебувають більшу частину часу, не пристосована для комфортного розміщення МНГ. Основні проблеми, з якими можуть зіткнутися ця частина населення, це:

- складність орієнтування (немає універсальних елементів, інформаційних показників, позначки не зрозумілі);
- неможливість отримання інформації (відсутність позначок, субтитрів, перекладу мовою жестів, шрифту Брайля, аудіокоментарів).
- незрозуміла інформація (недостатня висота шрифту, невдало підібрані кольори, розміщені в недоступних місцях).

Внутрішній простір закладів для дітей необхідно проектувати з урахуванням норм універсального дизайну. Особливу увагу необхідно приділити питанню координації дітей у просторі. Так як, наприклад, невдале розміщення меблів часто стає перепоною, котра приносить дискомфорт дітям з обмеженням мобільності. Потрібне доопрацювання ергономічних питань для дітей з функціональними обмеженнями та створення розв'язок на різні сценарії розвитку ситуацій, з котрими може зіткнутися дитина в своєму повсякденному житті.

Також необхідним є використання відповідного колористичного вирішення простору, застосування тактильних поверхонь, елементів, конструкції, з метою покращення пересування у просторі (поручні та інші аналогічні елементи); включення звукових сигналів, котрі спрацьовують за допомогою сенсорів руху; передбачення заходів для зменшення фізичних зусиль під час пересування в будівлі; передбачення простих та інтуїтивно зрозумілих інтерфейсів усіх приборів, до яких має доступ дитина.

Для повноцінного опрацювання цього питання потрібно обов'язково проводити збори, конференції та інші масові заходи із залученням людей з

обмеженням мобільності та їх опікунів. Проводити тестування обладнання, внутрішніх просторів будівлі; збирати відгуки та напрацьовувати базу даних для покращення існуючої системи. І найголовніше, ми повинні не забувати про дискримінацію, котра з'являється більше в дитячому суспільстві, ніж в дорослому. Не розмежовувати, а групувати дітей різних категорій (якщо є така можливість), формувати в них з дитинства поняття про толерантність, взаємодопомогу та взаємовічливість. Адже ізоляція дітей з функціональними обмеженнями впливає на їх соціальне життя, що призводить до майбутніх проблем із взаємодією в суспільстві; також діти, котрі не мають вад розвитку, повинні контактувати з дітьми категорії МНГ.

Таким чином, на сьогодні пріоритетним напрямком при проектуванні внутрішнього простору дитячих закладів є урахування правил універсального дизайну, де специфіка інклюзивності має дуже важливе значення і вимагає сучасних наукових досліджень.